

บทที่ 3 รูปแบบและการออกแบบการวิจัย (Research Design)

การออกแบบการวิจัย (Research Design) หมายถึง การกำหนด
โครงสร้างหรือเค้าโครงของกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยจะต้องทำ วิธีการแนวทางต่าง ๆ
ที่จะใช้เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลจากตัวอย่างหรือประชากรที่ตอบปัญหาการวิจัยตาม
วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างถูกต้อง (Validity) แม่นยำ (Accuracy) อย่างมี
วัตถุวิสัย (Objective) และประหยัด (Economical)

ข้อควรพิจารณาในการออกแบบการวิจัย

1. งานวิจัยนั้นต้องการข้อมูลอะไรบ้าง
2. จะสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลที่ต้องการจากแหล่งใดบ้าง
3. จะเก็บข้อมูลจากใคร
4. ใช้วิธีเก็บข้อมูลแบบใด
5. ใช้วิธีวิเคราะห์อย่างไร
6. ผลกระทบของเหตุการณ์ในอดีต
7. เครื่องมือที่ใช้
8. การเปลี่ยนแปลงของหน่วยตัวอย่าง
9. ปฏิกริยาหรือผลจากการวัดครั้งก่อน

รูปแบบการวิจัย

- การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)
- การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)
- วิจัยแบบผสมผสาน (Mix Method Research)

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

จุดมุ่งหมายในการวิจัย

1. จุดมุ่งหมายเพื่อค้นหา (To Explore)
2. จุดมุ่งหมายเพื่อบรรยาย-พรรณนา (To Describe)
3. จุดมุ่งหมายเพื่ออธิบาย-ทำนายความสัมพันธ์ (To Explain-Predict)
4. จุดมุ่งหมายเพื่อควบคุม (To Control)

ชนิดของแบบการวิจัยเชิงปริมาณ

- 1. กลุ่มการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ในกลุ่มการวิจัยเชิงบรรยายนี้ เป็นการวิจัยที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อค้นหา เพื่อบรรยาย-พรรณนา หรือเพื่ออธิบาย-ทำนาย (ความสัมพันธ์) กล่าวคือ มุ่งศึกษาตัวแปรตามสภาพการณ์ที่เป็นอยู่อย่างแท้จริง โดยไม่ต้องควบคุมความผันแปรด้วยการจัดกระทำใด ๆ ทั้งสิ้น
- 2. กลุ่มการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) เป็นการวิจัยที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อควบคุม คือ มุ่งศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุด้วยการจัดกระทำ (Manipulation) เพื่อให้เกิดสภาพการณ์ขึ้น และจัดการควบคุมตัวแปรที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาถึงสาเหตุหรือผลของตัวแปรต่าง ๆ เหล่านั้น

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

- 1. การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)
- 2. การวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research)

การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

- การวิจัยแบบนี้เป็นการวิจัยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาข้อมูลเบื้องต้นในเรื่องที่สนใจหรือภายในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาที่ลึกซึ้งต่อไป การวิจัยเชิงสำรวจเป็นการวิจัยที่ได้รับความนิยมมาก โดยต้องมีการเลือกตัวอย่างที่ดีเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างสามารถเป็นตัวแทนที่ดีของประชากร
- ข้อดี
 - ความยืดหยุ่นและการใช้ประโยชน์ได้กว้าง
 - ประสิทธิภาพในการศึกษา
 - การตอบคำถามเฉพาะด้าน
- รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ
 - แบ่งตามขอบเขตของปัญหาการวิจัย
 - การสำรวจค้นหาเบื้องต้น (Exploratory Survey) มุ่งตอบคำถามเบื้องต้นเฉพาะเรื่อง อะไร อย่างไร โดยทั่วไปอาจไม่มีสมมติฐานไว้ก่อน เช่น การสำรวจประชามติ (Poll)
 - การสำรวจเชิงพรรณนา (Descriptive Survey)
 - แบ่งตามขอบเขตของประชากร
 - การสำรวจสำมะโน (Census)
 - การสำรวจจากกลุ่มตัวอย่าง (Sample Survey)

- วิธีการและเครื่องมือในการเก็บข้อมูล
 - การวิจัยแบบสำรวจโดยใช้แบบสอบถามแบบตัวต่อตัว (face-to-face Questionnaire)
 - Telephone Survey
 - Mail Survey
 - Self-administered Questionnaire
 - New Communication Technology Survey
 - Longitudinal Study

การวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research)

- การวิจัยเชิงทดลอง คือ รูปแบบของการวิจัยที่มุ่งตอบสนองความต้องการของมนุษย์ ในการค้นหาสาเหตุที่ทำให้เกิดปรากฏการณ์ต่าง ๆ เพื่อจะสามารถควบคุมการเกิดปรากฏการณ์นั้น ๆ ได้ต่อไป การทดลองเป็นวิธีการหาคำตอบเชิงสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมมนุษย์ เพื่อหาทางควบคุมโดยการส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ หรือลดทอนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
- การวิจัยเชิงทดลองมีจุดมุ่งหมาย เพื่อทดสอบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Causal Relationship) ระหว่างตัวแปร ซึ่งได้แก่
 - ตัวแปรต้น (X) คือ สิ่งที่ผู้วิจัยคาดว่าเป็น “สาเหตุ” หรือสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งอื่น
 - ตัวแปรตาม (Y) คือ ผลที่สังเกตได้ ซึ่งคาดว่าเป็นอิทธิพลหรือมีสาเหตุมาจากตัวแปรต้นที่ถูกจัดกระทำ

การทดลองย่อมไม่ใช่การศึกษาสภาพการณ์ตามภาวะที่เป็นอยู่แล้วแต่เป็นการศึกษาสภาพการณ์ภายใต้การควบคุมโดยผู้วิจัยจงใจจัดให้มีสภาพการณ์บางอย่างเกิดขึ้น เพื่อศึกษาผลสืบเนื่องของสภาพการณ์นั้น ๆ

ลักษณะพื้นฐานของการวิจัยเชิงทดลอง

- มีการจัดกระทำตัวแปรสาเหตุที่ผู้วิจัยสนใจ (Manipulation)
- มีการควบคุมตัวแปรสาเหตุอื่น (Control)
- มีการสังเกต-วัดผลที่เกิดขึ้น (Observation)

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

- การวิจัยเชิงคุณภาพ คือ การศึกษาถึงความเข้าใจหรือความเป็นไปของมนุษย์และสังคม ซึ่งในการสื่อสารการตลาด การโฆษณาและงานทางด้านนิเทศศาสตร์ในยุคปัจจุบันนิยมใช้การวิจัยเชิงคุณภาพสูงมากขึ้น เนื่องจากการต้องการวิเคราะห์เจาะลึกผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมาย (Consumer Insight) ว่ามีความต้องการอะไรและอย่างไรบ้าง ตลอดจนวิถีการดำเนินชีวิต (Lifestyle) เพื่อนำข้อมูลไปสร้างกลยุทธ์ กลวิธีรูปแบบใหม่ ๆ ในการเข้าถึงผู้บริโภค
- การวิจัยเชิงคุณภาพมีรากฐานความเชื่อที่แตกต่างไปจากการวิจัยเชิงปริมาณโดยมีเป้าหมายเพื่อการอธิบาย (Explanation) ให้เกิดความเข้าใจในสิ่งที่กำลังศึกษา เพื่อขยายและเพิ่มพูนความรู้โดยใช้วิธีการแสวงหาความรู้แบบอุปนัย (Inductive) คือ การที่ไม่ต้องการศึกษาวิจัยเพื่อการทำนาย (Predictive) หรือควบคุม (Control) ซึ่งข้อมูลของการวิจัยเชิงคุณภาพจะได้รับการวิเคราะห์เป็นแนวคิด (Concepts) และข้อเสนอ (Propositions) ที่ผู้วิจัยต้องค้นคว้าเพื่อเพิ่มพูนทักษะความเข้าใจ

ลักษณะของการวิจัยเชิงคุณภาพ

- 1. เป็นการดำเนินการวิจัยในสภาพธรรมชาติ
- 2. มีการศึกษาในลักษณะของการอุปนัย (Induction)
- 3. ความอึดตัวในการทดสอบ
- 4. มองภาพรวมรอบ ๆ ด้าน (Holistic Perspective)
- 5. หน่วยของข้อมูลมีความเป็นเชิงคุณภาพมากกว่าปริมาณ
- 6. เน้นกระบวนการพลวัต (Dynamic)
- 7. วิธีการวิจัยมีความยืดหยุ่นสูง (Flexibility)
- 8. เนื่อความรู้สึกร่วมและความเข้าใจ (Empathy and Insight)
- 9. คุณภาพของผู้วิจัย

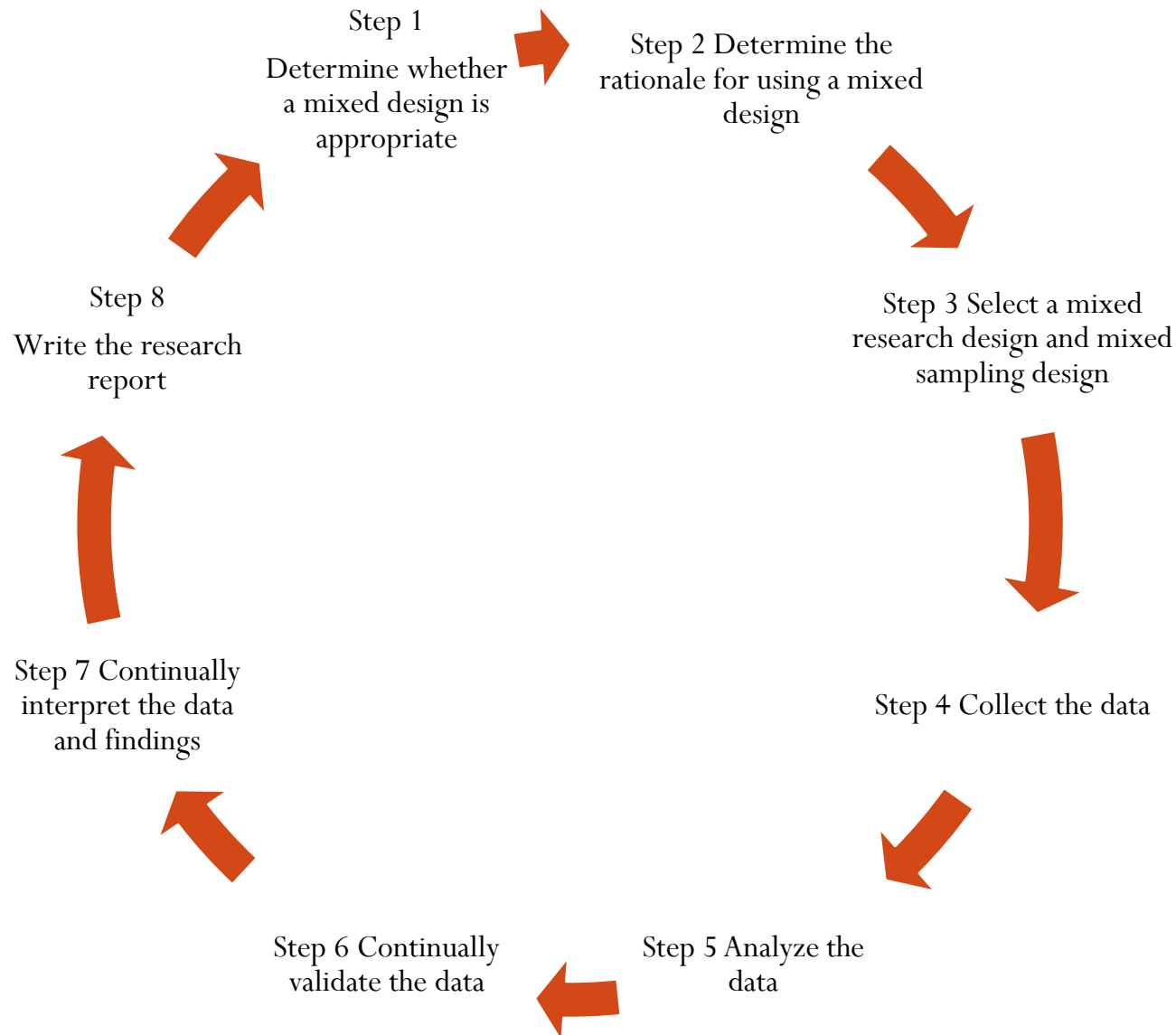
ประเภทของการวิจัยเชิงคุณภาพ

- การวิจัยเชิงปรากฏการณ์นิยม (Phenomenology)
- การวิจัยเชิงชาติพันธุ์วรรณนา (Ethnography)
- การวิจัยเชิงกรณีศึกษา (Case Study Research)
- การวิจัยด้วยวิธีวิทยาการทฤษฎีฐานราก (Grounded Theory)
- การวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ (Historical Research)

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ

- การสังเกตการณ์ (Observation)
- การสัมภาษณ์เจาะลึก (In-Depth Interview)
- การสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus Group Interview)
- การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

วิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mix Method Research)

Greene, Caracelli, and Graham (1989) ได้สรุปวัตถุประสงค์ของการทำ
Mixed Research ซึ่งได้แก่

- 1. Triangulation
- 2. Complementarity
- 3. Development
- 4. Initiation
- 5. Expansion